

OR č. 16/2016	Vnitřní norma Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích				
AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ PROVOZNÍ ŘÁD LABORATOŘÍ VŠTE					
Datum vydání:	28. 6. 2016	Účinnost od:	13. 11. 2017	Účinnost do:	odvolání
Číslo jednací:	VŠTE005375/2016	Počet stran:	9	Počet příloh:	3
Periodicita kontroly aktuálnosti normy		Půlroční			
Ruší předpis	-				
Nadřízené předpisy	Směrnice č. 6/2015 Statut ústavu technicko-technologického (v plném rozsahu)				
Související předpisy	Směrnice č. 10/2013 Pracovní řád VŠTE Směrnice č. 18/2014 Škodní komise a škodní řízení na VŠTE Směrnice č. 7/2016 BOZP				
Podřízený předpis	-				
Rozdělovník	Zaměstnanci a studenti VŠTE				
					
Vypracoval:	Ing. Vojtěch Stehel, v.r.	Garant:	Ředitel ústavu technicko-technologického		
Podpis:		Podpis:	Ing. Vojtěch Stehel, v.r.		
Formálně ověřil:	Ing. Jaroslav Staněk, v.r.	Schválil:	Rektor		
Podpis:		Podpis:	doc. Ing. Marek Vochozka, MBA, Ph.D., v.r.		

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek 1 Obecná ustanovení

- (1) Toto organizační opatření rektora je závazné pro všechny zaměstnance VŠTE.

Článek 2 Osoby vykonávající činnost v laboratoři a ostatní osoby

- (1) V prostorách laboratoří VŠTE dle požadavků a povinností definovaných v tomto řádu mohou vykonávat činnost tyto osoby:
- a) pracovník pověřený vedením laboratoří VŠTE,
 - b) osoby odpovědné za příslušné sekce laboratorní techniky,
 - c) akademičtí pracovníci VŠTE,
 - d) výzkumní pracovníci VŠTE,
 - e) technicko-hospodářští pracovníci VŠTE,
 - f) studenti,
 - g) účastníci celoživotního vzdělávání,
 - h) smluvní partneři v rozsahu určeném příslušnou smlouvou.
- (2) Ostatní osoby se mohou po laboratořích pohybovat pouze se svolením pracovníka pověřeného vedením laboratoří VŠTE nebo se svolením osoby odpovědné za příslušné sekce laboratorní techniky. Odpovědné osoby budou nahlášeny útvaru kvestora a jejich seznam bude uveřejněn na webových stránkách.

Článek 3 Povinnosti pracovníka pověřeného vedením laboratoří VŠTE

- (1) Základní povinnosti pracovníka pověřeného vedením laboratoří VŠTE jsou upraveny § 302 Zákoníku práce.
- (2) Další povinnosti – všeobecné povinnosti:
- a) zabezpečit, aby podřízení zaměstnanci byli řádně obeznámeni s předpisy na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, se zásadami bezpečné práce, požární ochrany, provozními řády jednotlivých laboratoří a ověřovat jejich znalosti,
 - b) zabezpečovat dodržování právních a vnitřních předpisů, vést zaměstnance k dodržování pracovní disciplíny,
 - c) soustavně vyžadovat od podřízených zaměstnanců dodržování předpisů z oblasti PO a BOZP, kontrolovat jejich dodržování a používání osobních ochranných prostředků,
 - d) bezodkladně oznámit vznik pracovního úrazu bezpečnostnímu technikovi,
 - e) prošetřit každé porušení pracovní disciplíny ze strany podřízeného zaměstnance,

- f) svěřit zaměstnanci osobní ochranné pracovní prostředky a jiné pracovní pomůcky (např. nástroje, náradí, apod.) na základě písemného potvrzení,
 - g) zabezpečit kalibrace, potřebnou odbornou údržbu nebo opravu laboratorního zařízení,
- (3) Zvláštní povinnosti:
- a) zabezpečit čistotu v prostorách laboratoří s využitím pro tento účel určeného čistícího zařízení,
 - b) zabezpečit výdej a příjem zařízení, náradí, strojů, přístrojů, měřící techniky a materiálů trvale instalovaných v laboratořích zaměstnancům VŠTE,
 - c) podílet se na činnostech, které souvisí s výzkumnou nebo jinou činností v laboratoři,
 - d) podle požadavků kvestora podílet se na zabezpečování dodávky nové laboratorní techniky,
 - e) zabezpečení dodávky potřebného spotřebního materiálu pro činnosti, které souvisí s prací v laboratoři,
 - f) udržovat přístroje a techniku v provozuschopném stavu (zabezpečovat pravidelné údržby),

Článek 4

Povinnosti osob odpovědných za příslušné sekce v prostorách laboratorní techniky

- (1) Zabezpečit označení sekce pro laboratorní techniku (každá sekce laboratorní techniky je označená svým názvem, označením čísel dveří a osobou odpovědnou za příslušnou sekci).
- (2) Skladovat techniku v označených regálech, případně v jiných označených částech laboratorní sekce.
- (3) V prostorách laboratoří uvést inventární seznam laboratorní techniky s uvedením jejího uložení.
- (4) Pro každou laboratorní techniku uchovávat návod na použití, původní technickou/výrobní dokumentaci strojů (pokud existuje) a provozní knihu se záznamy revizí a oprav. Tuto dokumentaci je možno uchovávat v tištěné nebo elektronické formě.
- (5) Vydávat laboratorní techniku pro potřeby výuky nebo řešení výzkumných úloh akademickým pracovníkům. Vést evidenci zapůjčené a vrácené techniky.
- (6) Zabezpečovat případnou kalibraci laboratorní techniky.
- (7) Informovat pracovníka pověřeného vedením laboratoří o nutnosti odborné údržby či opravy laboratorní techniky.

Článek 5

Povinnosti všech pracovníků laboratoří

- (1) Absolvovat školení o BOZP, PO a provozních řádech příslušných laboratoří. Školiteli jsou vedoucí kateder pro části, které pod ně spadají.

- (2) Podílet se na správě a údržbě laboratorní techniky

Článek 6 **Práva a povinnosti akademických pracovníků VŠTE**

- (1) Pokud probíhá výuka předmětů v prostorách laboratoří VŠTE, je nezbytné obeznámit studenty na začátku semestru s pravidly BOZP, PO a provozním řádem konkrétní místnosti v laboratořích a vykonat o této skutečnosti záznam s podpisy všech studentů, kteří výuku v daných prostorách absolvují.
- (2) V případě využívání laboratorní techniky pro účely výuky je potřebné se obeznámit s její obsluhou v součinnosti s vedoucím laboratoří nebo s osobou odpovědnou za sekci v prostorách laboratorní techniky.
- (3) Vypůjčit si a vrátit laboratorní techniku.
- (4) Vypůjčení laboratorní techniky je možné pro účely tvůrčí činnosti na základě písemného protokolu. Předávající je osoba zodpovědná za příslušnou část laboratorní techniky.
- (5) Výjimku při vypůjčování laboratorní techniky je situace, kdy je technika použita při přímé výuce dle rozvrhu a anotace předmětu. V takovém případě není nutné sepišovat protokol, neboť informace o využití techniky je dána rozvhem a anotací, o které se vedoucí příslušné části laboratoří informuje v IS.

Článek 7 **Povinnosti technických pracovníků laboratoří VŠTE**

- (1) Vykonávat činnosti pro udržování laboratorních přístrojů podle požadavků pracovníka pověřeného vedením laboratoří, případně osob odpovědných za sekci v prostorách laboratorní techniky.
- (2) V případě odchodu z prostor konkrétního pracoviště laboratoří VŠTE, zabezpečit uzamčení přístupových dveří v případě, že se v těchto prostorách nenacházejí žádné jiné osoby.

Článek 8 **Povinnosti studentů VŠTE**

- (1) Studenti, kteří se pohybují v prostorách laboratoří VŠTE z důvodu výuky nebo vykonávání činností souvisejících s jejich závěrečnými pracemi nebo jinými výzkumnými činnostmi podle požadavků VŠTE, jsou povinni dodržovat BOZP, PO a provozní řád daných prostor laboratoří VŠTE.

Článek 9 **Pracovní disciplína**

- (1) Každý pracovník je povinen okamžitě hlásit svému přímému nadřízenému vlastní pracovní úraz, případně úraz spoluzaměstnance, který tak nemůže učinit sám.
- (2) V případě nepracovního úrazu, nahlásit úraz a zapsat ho do Knihy úrazů, která je umístěna na recepci budovy D.

- (3) Poslední osoba, která odchází z pracoviště, musí zkontrolovat vše, co by mohlo být potenciálním zdrojem požáru a krádeže, případně jiného zdroje možného poškození majetku (vypnout spotřebiče, zavřít okna, zamknout dveře).
- (4) Dodržovat předpisy a pokyny týkající se zabezpečení ochrany objektů a majetku zaměstnavatele.
- (5) Při vzdálení se z pracoviště v pracovní době nebo při odchodu z práce, místnost zabezpečit proti vniknutí nepovolané osoby.
- (6) Udržovat na pracovišti pořádek a zabezpečit, aby rozpracované úlohy, pomůcky byly zabezpečeny tak, aby nebyla příčina ke zranění osob, poškození či odcizení majetku.
- (7) Bez zbytečného odkladu oznámit přímému nadřízenému nedostatky a závady, které by mohly vést k ohrožení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (8) Pokud to vyžaduje charakter práce, používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky, starat se o ně a řádně s nimi hospodařit.
- (9) Účastnit se nařízených školení.
- (10) Dodržovat zákaz vyhotovení klíčů od vstupu do sekce laboratoří VŠTE a od svého pracoviště.
- (11) Na vyzvání vedoucím zaměstnancem se podrobit dechové zkoušce, kterou se zjišťuje, zda-li je osoba pod vlivem alkoholu, popř. i podrobit se vyšetření, zda osoba je pod vlivem alkoholu, omamných nebo psychotropních látek.
- (12) Dodržovat zákaz požívání alkoholických nápojů, omamných nebo psychotropních látek na pracovišti a v pracovním čase i mimo pracoviště.

Článek 10 **Porušení pracovní disciplíny**

- (1) Druhy porušení pracovní disciplíny:
 - a) Výkon činností, které nesouvisí s dohodnutým druhem práce.
 - b) Nedodržení zákazu kouření.
 - c) Nedodržení předpisů na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, předpisů o požární ochraně, nepoužívání osobních ochranných pracovních prostředků.
 - d) Požívání alkoholu, omamných a psychotropních látek na pracovišti a v pracovním čase.
 - e) Výkon jiné výdělečné činnosti shodné s předmětem činnosti zaměstnavatele bez jeho předcházejícího písemného souhlasu.
 - f) Majetkové delikty na pracovišti, úmyslné odcizení nebo poškození majetku zaměstnavatele.
 - g) Úmyslné ublížení na zdraví jinému zaměstnanci.

Článek 11 **Zastupování a odevzdávání funkce**

- (1) Pracovník pověřený vedením laboratoří je povinen organizačně zabezpečit zastupování nepřítomných zaměstnanců.
- (2) Při odevzdání a převzetí funkce se sepíše záznam, který podepíší zúčastnění zaměstnanci a pracovník pověřený vedením laboratoří. Záznam se založí do osobního spisu odevzdávajícího a přebírajícího zaměstnance.
- (3) Při odevzdání funkce s hmotnou odpovědností za svěřené hodnoty pracovník pověřený vedením laboratoří zabezpečí vykonání mimořádné inventarizace.
- (4) Pokud funkci odevzdává pracovník pověřený vedením laboratoří, je povinen nejpozději do posledního pracovního dne vykonat inventarizaci majetku v laboratoři a odevzdat soupis majetku zaměstnanci, který přebírá funkci.

ÚČEL UŽÍVÁNÍ LABORATOŘÍ

Článek 12 **Výuka**

- (1) Výuka odborných předmětů je zabezpečovaná na určeném pracovišti, vždy pro požadované téma a s předem specifikovaným požadavkem na potřebné stroje, přístroje, technického pracovníka, apod.
- (2) Výuka ve specializované laboratorní učebně je možná jen pro účastníky celoživotního vzdělávání a smluvní partnery VŠTE.
- (3) Pohyb studentů přes prostory laboratoře, kromě výuky nebo výkonu činností, které souvisí se závěrečnými pracemi studentů nebo jejich jinými výzkumnými činnostmi dle požadavku VŠTE, je zakázán.
- (4) Odpovědnost za studenty při vstupu, v době výuky a za odchod z učebny má akademický pracovník nebo technický pracovník zabezpečující výuku.
- (5) Odpovědnost za přípravu pracoviště, provozuschopnost a údržbu zařízení, měřící techniky a modelů má vždy osoba odpovědná za příslušou sekci laboratoří.

Článek 13 **Výzkum**

- (1) Laboratoř svým prostředím vytváří podmínky studentům na vědecko-výzkumnou činnost spojenou s řešením závěrečných prací.
- (2) Výzkumným pracovníkům a akademikům umožňuje vykonávat experimentální měření spojená s řešením vědecko-výzkumných úloh.
- (3) Odpovědnost za bezpečnost experimentálního měření má odpovědný řešitel úlohy a vedoucí laboratoří.
- (4) Odpovědnost za likvidaci prototypových jednorázově použitých zařízení má odpovědný řešitel úlohy a vedoucí laboratoří.
- (5) Laboratoř umožňuje svým přístrojovým vybavením ověřování navržených metodik měření před jejich využitím v praxi.

- (6) Přístroje je možno vypůjčit v rozsahu jednoho dne ze sekce laboratorní techniky pouze v případě, že bude o vypůjčce vyhotoven zápis.

VSTUP A POHYB OSOB PO LABORATOŘÍCH

Článek 14

Vstup zaměstnanců

- (1) Do prostor laboratoří je dovolený vstup všem zaměstnancům VŠTE, avšak pod dohledem osoby pověřené vedením laboratoří, osob odpovědných za sekci laboratorní techniky, zástupce ředitele pro výzkum, vývoj a tvůrčí činnost (ÚTT) nebo jiných pověřených osob.
- (2) Vstup uklízečky je řešený pracovní smlouvou, interním pokynem. Úklid laboratoří je zabezpečován mimo vyučovací bloky.
- (3) Podmínky pro vstup do laboratoří:
- klíče jsou uloženy na recepci VŠTE, o vydání a vrácení klíčů se vede evidence,
 - klíče od vstupu do laboratorních prostor a učeben je možné vydat jen zaměstnancům VŠTE,
 - klíče od příslušné sekce laboratorní techniky je možné na recepci vydat jen zaměstnancům, kteří jsou uvedeni na seznamu podepsaném vedoucím laboratoří.
- (4) Povinnosti vyučujících před odchodem z laboratoří a specializovaných učeben:
- vypnout veškerá zařízení a svítidla,
 - zavřít okna, uzamknout místnost a odevzdat klíče na recepci VŠTE.

Článek 15

Vstup studentů

- (1) Studenti mají povolený vstup do laboratoří a učeben v laboratořích jen za přítomnosti vyučujícího, na základě pokynů vyučujícího nebo za přítomnosti osob odpovědných za příslušné sekce či pracovníka pověřeného vedením laboratoří. Pro účastníky celoživotního vzdělávání platí ustanovení tohoto článku obdobně.
- (2) Povinnosti vyučujícího při prvním setkání se studenty v laboratoři:
- vykonat instruktáž studentů podle pokynů bezpečnosti a ochrany zdraví, při práci a protipožární prevence a provozního řádu konkrétní laboratoře,
 - archivovat záznamy o vykonané instruktáži,
 - pokud studenti realizují výzkumné aktivity bez vyučujícího nebo zaměstnance VŠTE, který mu úlohu zadal, musí být zapsaní do knihy evidující jejich přítomnost v laboratoři. V takovémto případě musí studenti projít instruktáží o správném používání přístrojů a o zásadách BOZP v prostorách laboratoří, kdy školitelem je buď vyučující nebo zaměstnanec VŠTE, který úlohu studentovi zadal.
- (3) Povinnosti studentů realizujících měření nebo jiné výzkumné činnosti v laboratořích bez přítomnosti vyučujícího nebo zaměstnance VŠTE, který úlohu zadal:

- a) zapsat se do knihy evidující přítomnost studentů v laboratoři, uvést jméno vyučujícího nebo zaměstnance VŠTE, který úlohu zadal, datum, čas –od – do, stručný popis činnosti v laboratoři a podpis,
 - b) musí projít povinnou instruktáží o správném používání přístrojů a o zásadách BOZP v prostorách laboratoří, kdy školitelem je buď vyučující nebo zaměstnanec VŠTE, který úlohu studentovi zadal.
- (4) Pravidla BOZP pro studenty:
- a) studenti musí vykonávat v laboratořích jenom takové činnosti, které jim dovolí vyučující nebo zaměstnanec VŠTE, který úlohu zadal,
 - b) bez souhlasu vyučujícího nebo zaměstnance VŠTE, který úlohu zadal, studenti nesmí:
 - zapojovat žádné spotřebiče,
 - zasahovat do elektrické soustavy el. spotřebičů nebo el. sítě,
 - být bez ochranných pracovních pomůcek při činnosti, kde je předpoklad, že by mohlo dojít k poškození zraku, zdraví apod. Studenti jsou povinni chránit si zdraví prostřednictvím ochranných pracovních pomůcek, např: brýle, pracovní oděv, apod.
 - svévolně používat používání přístroje v laboratoři, na které nemají oprávnění k používání nebo které nesouvisí s jejich výzkumnou činností,
 - se pohybovat v prostorách laboratoří po plochách, kde by mohli přijít k úrazu.
- (5) Vstup a přechod cizích osob přes laboratoř je zakázaný.
- (6) Exkurze studentů se mohou po laboratořích pohybovat jen v doprovodu vyučujícího nebo vedoucího laboratoří
- (7) Na začátku exkurze je průvodce (vyučující nebo vedoucí laboratoří) povinnen studenty instruovat o příslušných paragrafech v „Provozním řádu laboratoří VŠTE“.
- (8) Pozvané osoby mohou vstoupit a pohybovat se po laboratořích jen v doprovodu pozývajícího pracovníka VŠTE nebo vedoucího laboratoře, a to jen po plochách k tomu určených.

Článek 16

Vstup kontrolních orgánů

- (1) Pro vstup kontrolních orgánů do laboratoří platí všeobecně platné právní předpisy.
- (2) Vstup je možný jen po předcházejícím ohlášení se u vedoucího laboratoří.

PŮJČOVÁNÍ LABORATORNÍ TECHNIKY

Článek 17

Uložení laboratorní techniky a způsoby jejího využití

- (1) Laboratorní technika je soubor měřících přístrojů, měřidel a jiných zařízení, která jsou určena na výuku, výzkumnou a vývojovou činnost.

- (2) Laboratorní technika se nesmí využívat pro soukromé účely, resp. k činnosti za účelem nabytí vlastního zisku.
- (3) Laboratorní technika je uložena v jednotlivých sekcích laboratoří v prostorách k tomu určených v budově H areálu VŠTE.

Článek 18 **Způsob půjčování laboratorní techniky**

- (4) Každá sekce laboratorní techniky je vybavená seznamem techniky, který obsahuje informaci o druhu a značce zařízení, místo jeho uložení v sekci a informaci o možnosti jeho vypůjčení (A – možné vypůjčit, N – nemožné vypůjčit).
- (5) Sekce laboratorní techniky je označena osobou, která je za tuto sekci odpovědná.
- (6) Pro účely půjčování příslušené laboratorní techniky je potřeba kontaktovat osobu odpovědnou za sekci, která laboratorní techniku vydá s přesným záznamem této činnosti v „seznamu zapůjčené techniky“
- (7) V případě nepřítomnosti osoby odpovědné za příslušnou sekci laboratorní techniky vydává laboratorní techniku pracovník pověřený vedením laboratoří.
- (8) Každý, kdo si přístroj zapůjčí, je povinný:
 - a) obeznámit se s návodem k použití,
 - b) zacházet s přístrojem ve smyslu návodu k použití,
 - c) zabránit poškození přístroje v důsledku neodborného zacházení,
 - d) zabránit poškození přístroje v důsledku jeho vystavení působení nevhodných fyzikálních a chemických vlivů,
 - e) zabránit jeho ztrátě nebo odcizení,
 - f) laboratorní techniku vrátit čistou a bez mechanických, či jiných poškození.

PRACOVÍŠTĚ LABORATORNÍ TECHNIKY

Článek 19 **Pracoviště (sekce) laboratorní techniky Katedry dopravy a logistiky**

- (1) Měření a realizaci výzkumné činnosti na těchto pracovištích může vykonávat pouze pracovník obeznámený s návodem na obsluhu a s bezpečnostními předpisy ([Příloha 1](#)).

Článek 20 **Pracoviště (sekce) laboratorní techniky Katedry stavebnictví**

- (1) Měření a realizaci výzkumné činnosti na těchto pracovištích může vykonávat pouze pracovník obeznámený s návodem na obsluhu a s bezpečnostními předpisy ([Příloha 2](#)).

Článek 21
Pracoviště (sekce) laboratorní techniky Katedry strojírenství

- (2) Měření a realizaci výzkumné činnosti na těchto pracovištích může vykonávat pouze pracovník obeznámený s návodem na obsluhu a s bezpečnostními předpisy ([Příloha 3](#)).

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 22
Závěrečná ustanovení

- (1) Nedodržení ustanovení uvedených v provozním řádu se považuje za porušení pracovní disciplíny.

Použité zkratky:

BOZP - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

PO – Požární ochrana

OOPP - Osobní ochranné pracovní prostředky

ÚTT – Ústav technicko-technologický

VŠTE – Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích